

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült az Országos Bírószági Hivatal (OBH) I. emelet 111. számú helyiségében megtartott, a Balassagyarmati Törvényszék Büntető Kollégium kollégiumvezetői állására benyújtott pályázat elbírálása tárgyában, a 2019. április 3. napján (szerda) 15:00 órai kezdettel tartott meghallgatásról.

Jelen vannak:

dr. Handó Tünde

OBH elnöke

dr. Kovács István

pályázó

Nagyné Tarnai Teréz

jegyzőkönyvvezető

Dr. Handó Tünde köszönti a megjelentet. Megállapítja, hogy a Bírószági Közlöny 2018. évi 12. számában, a 37.E/2019. (I. 23.) OBHE számú határozattal a Balassagyarmati Törvényszék Büntető Kollégium kollégiumvezetői állására kiírt pályázatra dr. Kovács István nyújtott be pályaművet.

Tájékoztatja a pályázót, hogy a Bírószágok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. CLXI. törvény (a továbbiakban Bszi.) 132. § (1) bekezdése előírja az OBH elnöke számára a pályázó meghallgatását. A meghallgatásról jegyzőkönyv készül, amelyet a Bszi. 77. § (4) bekezdésére figyelemmel a bírószágok központi honlapján közzé kell tenni.

Tájékoztatja továbbá a pályázót arról, hogy a pályázati rendszer átláthatóságának biztosítása érdekében – amennyiben ehhez a pályázó hozzájárul – a jegyzőkönyv mellett a pályázati anyagot is közzé kívánja tenni a központi honlapon azzal, hogy amennyiben a pályázó kéri, a pályázati anyag csak eredményes pályázat esetén kerül közzétételre.

dr. Kovács István

A pályázatom nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

dr. Handó Tünde

Van-e valami, amit kiemelne a pályázatából, vagy amivel kiegészítené azt?

dr. Kovács István

Tulajdonképpen a pályázatot nem szeretném kiegészíteni, mert úgy érzem, hogy minden lényeges kérdésről írtam a pályázatban kifejtettem az álláspontomat. Egy-két dolgot szeretnék csak mondani: nagyon jó volt a 2018. február közepén megtartott érzékenyítő képzés a személyi szabadságot érintő kényszerintézkedésekkel kapcsolatosan, amelyen dr. Frech Ágnes is jelen volt. Én azért tartottam ezt szükségesnek megrendezni, mert úgy éreztem, hogy a hivatásrendek részéről a szükséges szemléletváltás még nem ment végbe a kényszerintézkedések tekintetében. Egy nagyszerű képzést-kollégiumi ülést tartottunk.

Szeretném még kiemelni, hogy nagyon jónak tartom az OBH szakmai anyagait a pártfogó felügyeleti magatartási szabályokkal kapcsolatban. Ezekből nekem világossá vált, hogy nekünk ezen a területen előre kell lépni, mert a magatartási szabályok tekintetében a törvényszékünknek az ítélkezési gyakorlata nem kellően differenciált.

dr. Handó Tünde

Nagyon sok mindent számba vettek ott, mint lehetőség.

dr. Kovács István

Igen, és most fogunk tartani április 12-én a pártfogó felügyelőkkal, a BV Intézettel, az ügyészséggel, tehát az igazságszolgáltatás közreműködő hivatásrendek képviselőivel egy kerekasztal beszélgetést, képzést. A harmadik dolog, amit ki szeretnék emelni, hogy mindig nagy hangsúlyt helyeztem arra, hogy kellő számú elvi tartalmú döntést terjesszek fel a Kúriára. Örömmel konstatáltam, hogy megjelent a 8. számú elvi döntésünk, amely a feltételes szabadságra bocsátással foglalkozik, az „olaszliszkai ügy” kapcsán. Mi arra az álláspontra helyezkedtünk, hogy a cselekmény tárgyi súlya, jellege is egy meghatározó szempont a döntésnél, és figyelemmel vagyunk a büntetési célokra.

dr. Handó Tünde

Fellebbeztek is ellene, úgy tudom.

dr. Kovács István

Igen. A védelem fellebbezett. A védelmi álláspont szerint ez a kétszeres értékelés tilalmába ütközik, mert már az ítélkező bíróság a cselekmény tárgyi súlyát már értékelte. Mi kifejtettük, hogy ez nem helytálló.

dr. Handó Tünde

Visszakanyarodva az említett OBH-s összefoglalókhöz, vagy tájékoztatókhoz, valóban az elmúlt 7 évben nagyon sok kérdés került elénk, ami azért ügyvitel, képzésigényt vagy jogszabály-módosítás kérdését veti fel. Óhatatlan, hogy időnként a joggyakorlatra is rákérdezzünk. Hasznosíthatók ezek szerint? Nem hiábavaló ezeket az összefoglalókat, anyagokat elkészítenünk? Utána szakmailag tudják ezt a kollégiumon belül hasznosítani?

dr. Kovács István

Igen. Mi ezt tudjuk hasznosítani. Annál is inkább, mert Nógrád megyére az jellemző, hogy az igazi problémák csak viszonylag később jelentkeznek, egy bizonyos fáziskéséssel, mert kis megye vagyunk. Támaszkodunk általában a nagyobb törvényszékek szakmai anyagaira. Ezeket az anyagokat mindig hasznosítottuk, például korábban a Fővárosi Törvényszéken dr. Frech Ágnesnek a szerkesztésében megjelent egy almenü a Fővárosi Törvényszék (Bíróság) a belső honlapján „Szellemi műhelyünk” címmel. Az itt megjelent cikkeket gyakorta felhasználtuk, továbbgondoltuk.

Én azt hiszem, hogy OBH szakmai anyagai nagyon jól hasznosíthatóak. Például a pénzmosással kapcsolatos szakmai anyagot két lépcsőben megtárgyaltuk.

dr. Handó Tünde

Még mindig nehéz helyzetben vagyunk, mert a mi dolgunk a menedzsmentnek a biztosítása, és ami az ítélkezés tartalmát, egységét illeti az ugye a Kúria, és a szakmai testületek feladata, de nagyon nehéz teljesen elválasztani a kettőt. Amire mi törekszünk, hogy amit begyűjtünk - és a frontvonalakból igyekszünk begyűjteni a kérdéseket - azokat a megfelelő testületekhez szeretnénk eljuttatni. Nem biztos, hogy egy-egy ítélet a jogorvoslat útján időben, vagy kellő figyelemfelhívó jelleggel érkezik el egy-egy

testülethez. Nyugtasson meg kollégiumvezető úr, hogy nem lépjük át a határokat, mert erre igyekszünk vigyázni.

dr. Kovács István

Igen. Egyáltalán nem, hasznos az is, hogy az OBH egy kicsit másképp látja, mint a Kúria. Én ezt jónak tartom, mert a szakmai és az igazgatási kérdések persze, elválaszthatók, de mind a két nézőpontnak van létjogosultsága és kiegészítik egymást. Én úgy gondolom, hogy az OBH egy kicsit a szakmai testületeket is mintegy összefogja.

dr. Handó Tünde

Azzal szembesülünk a panaszügyekben vagy az ügyvédi felszólalásokból, hogy szükség van arra, hogy az ítélezés során a bíró mindent megkapjon, minden információ birtokában legyen, hogy jó döntéseket tudjon hozni.

dr. Kovács István

Igen, erre szükség van, mert az információ áramlás köztudomásúan irtózatossá válik sebességre kapcsolt. Tehát legalább az elvi lehetősége legyen meg annak, hogy a bírák a szakmai anyagokat megismerjék. Az a bírától függ, hogy mennyire élnek ezzel a lehetőséggel. Mi is azt próbáljuk biztosítani, hogy minden szakmai anyagot megkapjanak. Néha még többször is elküldjük, mert vannak olyan kérdések, amire többször is visszatérünk. Például 2016-ban a „Süveges ügyel” kapcsolatos kúriai határozatot, ami a hatályon kívül helyezésnek a korlátait jelölte ki, két menetben tárgyaltuk meg a Kúria tanácselnökének a részvételével. Én úgy gondolom, hogy ez nagyon hasznos volt, mert az utóbbi két évben kevesebb a hatályon kívül helyező döntés.

dr. Handó Tünde

Ebben is néha azt mondják még a bírósági szervezeten belül is, hogy az ítélezés sebességével többet foglalkozunk, de én úgy látom akár a pályaművekből, akár a beszámolókból, hogy nagyon is odafigyel mindenki a helyben hagyás, megváltoztatás, hatályon kívül helyezés arányára, ennek a tartalmi elemzésére is. Annak a segítésére, hogy ne dolgozzanak a bírók hiábavalóan.

dr. Kovács István

Igen. Annál is inkább, mert tulajdonképpen még a régi Be. alapján is bizonyos ügyeket meg lehetett volna menteni; ez tagadhatatlan.

dr. Handó Tünde

Mi a tapasztalat az új Be.-ről? Nagyon látszik az, hogy csökken az ügyérkezés és ezeken az előkészítő üléseken sok minden befejeződik.

dr. Kovács István

Igen. Nyilván az új Be.-vel még hosszú ideig fogunk foglalkozni. Most a jövő héten, az országos értekezletre is rendkívül sok kérdés jött össze. Úgy gondolom még nagyon hosszú ideig, nagyon sok szakmai kérdés napirenden lesz, de ez teljesen természetes. Én úgy látom, hogy a mi törvényszékünket illetően, a törvényszék illetékessége alá tartozó járásbíróságokon az ügyforgalom 2018. július 1. napjától jelentős mértékben csökkent. Az érkezés, hozzávetőlegesen a felére csökkent. Úgy értesültem egyébként, hogy ez országos tendencia. És ami egész friss adat - még múlt hét végén kezdtem begyűjteni ezeket az adatokat -, hogy gyorsító hatása van az előkészítő ülésen történő befejezési lehetőségnek, mivel ott is be lehet fejezni az ügyeket. Egész friss adat, hogy a Pásztói Járásbírószágon július 1-től március 23-ig - ebből majd egy kis cikket is szeretnék készíteni és ott a helyi sajtónak is szeretnék nyilatkozni - az ügyeknek a jelentős részét, 83%-át sikerült befejezni az előkészítő ülésen. Ez egy kiugróan magas szám.

Balassagyarmaton, illetve Salgótarjánban ez az arány 26% és 31%. Úgy tudom, hogy ez egy kicsit magasabb az országos átlagnál, bár most még pontos adatokat nem ismerek. Meglepően sok a tárgyaláson kívüli befejezések száma: Büntető végzéssel nagyon sok ügyet befejezünk, több ügyet, mint tárgyaláson, és úgy néz ki, hogy az ügyészség most ezt a „vonalat viszi”, nem a bíróság elé állítást. Szerintem ez sokkal hatékonyabb, gazdaságosabb, egyszerűbb, mint a sok bíróság elé állítás, mert annak a megszervezése egy kicsit nehézkes, de ez (mármint a büntető végzés meghozatala) egy ésszerűbb megoldás. Nyilvánvaló, amikor a nevelő hatás érdekében szükséges, bíróság elé állítás formájában célszerű gondoskodni a felelősségre vonásról.

dr. Handó Tünde

Hogy különbséget tesznek ezek között?

dr. Kovács István

Igen. A törvényszéken annyira nem mutatkozik meg ez, mert nyilván ott fajsúlyos életelleni, és gazdasági ügyek vannak, ennek nem tapasztaljuk a pozitív hatását.

dr. Handó Tünde

Ennek pont az lenne a lényege, hogy azok az ügyekkel tudjanak a bírók nagyobb időráfordítással foglalkozni, amelyek bonyolultabbak, ahol a jelenlétnek, vagy ennek a visszatartó, nevelő hatásnak kiemelt jelentősége lehet.

dr. Kovács István

Igen. Ez mindenképpen érződik a járásbírószágon, látszódik, és a statisztikai adatok ezt alátámasztják. Hogy a törvényszéken hogy alakul, ott egyelőre nem látjuk, gondolom ritkán lesz lehetőség, még nincs kellő tapasztalat.

dr. Handó Tünde

A BV érinti a Balassagyarmati Törvényszéket, mik a tapasztalatok? Látszik már az alagút vége, vagy valami könnyebbség?

dr. Kovács István

Általában a munkatehernek a legfontosabb mutatója a peres ügyek, de érdekes módon a nemperes ügyek jelentős mértékben növekedtek a bíróságunkon. Tehát ott általában, ahol BV Intézet van és a másodfokon is, mert nagyon sok bv. kártalanítási ügyet megfellebbeznek.

dr. Handó Tünde

Ez mekkora arányú?

dr. Kovács István

Megmondom őszintén, korábban jellemző volt, hogy az ügyészség is nagy arányban fellebbezett, most már nem fellebbeznek. Sajnos nem látjuk azt, hogy csökkennének a kérelmek. Azt látjuk, hogy havonta az utóbbi hónapokban átlag 45 ilyen ügy érkezett. Az első időszakban 2017-ben nálunk elég nehezen indult, nagyon szerény volt a befejezés.

2018 végére a befejezések aránya, az érkezéshez képest 80%-osra emelkedett. Most az jelenti igazából a problémát, hogy két titkári állás betöltetlen, és az a titkár, aki ezzel foglalkozott, most tartósan távol van.

dr. Handó Tünde

Egy kis bíróságon egy ember hiánya is gond.

dr. Kovács István

Nagyon nagy gond, de bízom benne, hogy úrrá tudunk lenni a nehézségeken. Arra törekszünk, hogy azért ne csússzunk el az előttünk álló hónapokban, ha már sikerült ezt a 80%-os eredményt produkálni, ami tudomásom szerint jobb, mint az országos átlag, mert olyan 48% körül mozog. Igazából a megoldás az új titkárok beállítása lenne.

dr. Handó Tünde

A jogszabályban vagy az ügyviteli kapcsolatokban a BV nem nyújtana segítséget? Ezt egy kicsit túlzónak érzem, hogy már minden erőforrásunkat a bv. kártalanítási ügyekhez csoportosítjuk. Nem érzem úgy, hogy a súlyuknál fogva, vagy a bonyolultságuknál fogva ez indokolt volna. Valahogy a másik oldalról is meg kellene ezt nézni, hogy valami nincs rendben ezzel.

dr. Kovács István

Az a gond ezzel, hogy rendkívül munkaigényes. A jogszabály többféle értelmezésre ad lehetőséget. Azoknál az elítélteknél, ahol hosszú tartamú büntetéseket szabtak ki, ott különféle BV intézetektől kell beszerezni az adatokat, és ez rendkívül munkaigényes. Számtalan esetben kell visszaküldeni pontosítani az adatokat. Ez az egyik probléma. A másik probléma a magánfeleknek a nagy száma. Amikor sok magánfél van, akkor minden egyes magánfelet nyilatkoztatni kell.

dr. Handó Tünde

Milyen jó lenne, ha eleve a BVOP-tól vagy a központból kapnánk vagy kérhetnénk adatokat, ha a magánfelek végrehajtási igényeiről is lenne egy hiteles központi nyilvántartás, akkor megtudnánk, hogy ki hogy áll a kárigényével.

dr. Kovács István

Van amikor 8-10 magánfelet kell megkeresni és ez sajnos rendkívül munkaigényes a titkároknak, meg azoknak a bírácoknak a számára, akik ezzel dolgoznak.

dr. Handó Tünde

Ezt valahogy meg kell oldani, őket nem lehet kihagyni.

Tulajdonképpen minden, amivel foglalkozunk országos szinten, szerepel a pályaműben és az pedig különösen, hogy hiába hogy kisbírószágon a kommunikáció az jobb lehet a büntető ügyszakos bírók között is, de éppen ebből a méretből eredően megszervezni valamit, ha többletmunka érkezik vagy egy nehezebb ügy az jelentős kihívás a kollégiumvezetőnek.

dr. Kovács István

Igen, különösen akkor, ha egy-egy álláshely betöltetlen, mint pl. most nálunk pályázat alatt van egy állás.

dr. Handó Tünde

Abban a tanács nyilvánított már véleményt?

dr. Kovács István

Nem. Kedden éppen azért nem tudok az országos értekezlet első napjának délelőtti részét venni, mivel elnökhelyettesi pályázat véleményezésére is sor kerül és ott kell lennem a bírói tanácsülésen.

dr. Handó Tünde

Van-e még valami, amit elmondana?

dr. Kovács István

Én azt hiszem, hogy elmondtam mindent, leírtam mindent.

dr. Handó Tünde

Köszönöm szépen.

Dr. Handó Tünde a meghallgatást befejezettnek nyilvánítja.

Jegyzőkönyv lezárva 15 óra 25 perckor.

Kmf.

dr. Handó Tünde,

az OBH elnöke

dr. Kovács István,

pályázó

Nagyné Tarnai Teréz,

jegyzőkönyvvezető